

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Noul ucas al ministrului Perczel.

Anii trec cu repeziune în viața popoarelor. Și vai poporului, carele nu ține cont de spiritul timpului, cu deosebire atunci, când are toate la dispozițiune Grea răspundere cade cu deosebire asupra conducătorilor acelui popor: istoria îi va judeca după merit.

La anul 1877 se începe resbelul româno-ruso-turc. Luptele crâncene lasau mii de răniți și morți pe câmpul de resbel. Societățile „Crucei roșie” din întreaga Europă viu în România ca să dea tot ajutorul posibil celor răniți.

Oficieri și soldați streini bravi apar ca voluntari în tabăra română spre a lupta contra unui barbar, asupra căruia civilizațiunea europeană remase fără nici o influință.

Femeile române, atât dincolo de Carpați începând cu nobila regină, carea a descins din palat spre a lega ranele răniților în spitale, cât și din coccă de Carpați în nefericita Ungarie au creșut, că e bine a sacrifica și ele pre altarul umanității faceră ce puteau. Mamele române își trimiseră în luptă pe fii lor, erau surorile lor voiau să aline durerile celor răniți pe câmpul de luptă.

Femeile române din Ardeal și Ungaria se constituie în comitete, fac scame, bandage, colectează bani pentru soldații români răniți. Era un act de umanitate aprobat de toate inimile nobile.

Numai diaristica magiară și în special cea guvernamentală începe a scuipa foc asupra femeilor române pentru cutezanța lor. În special diaritul guvernamental din Cluș. „Kelet” și fac de cap. Apelurile femeilor noastre fac de declară de acte secrete, puse la cale din România, și drept semne de complot cu un stat strein. Acest diar dicea spre rușinea diaristicii magiare: „noi magiarii nu vom suferi lucruri de aceste, vâdându-ne statul periclitat, ci le condamnăm din toate periclitat. Noi nu putem suferi vindicarea acelor soldați, cari vor fi ră-

niți, pentru-că ei erau să aducă în pericol și existența noastră, a magiariilor. Nu putem deci suferi a lor vindicare, pentru-că ei mai apoi să-și ridice sabiile contra patriei noastre”.

Bătrânul de pie memorie G. Bariț răspunde acestor mici tirani din nas-cere, adăpostii la fondul de dispozițiune, indesați și cu vervă în „Gazeta Transilvaniei” Nr. 39 ex 1877, dîcînd femeilor române: „mergeți înaintea, desprețuind ori-ce metehne ale tiraniei și egoismului ucigător de patrie”. Urmarea fu improcesuarea. Juriul din Sibiu achită la 30 April 1879 pe bătrânul rezolut.

Femeia română și făcuse datoria. Și acum după 18 ani eă un cas aproape analog. Guvernul și diaristica magiară sunt conduși de aceleași sentimente față de români. Se începe — aproape e anul — colectarea pentru ridicarea unui monument eroului nostru Iancu, numit și „regele munților”. Femei, bărbați și prunci contribuie cu obolul lor. Diaristica magiară more consueto și arată dinții și unisono strigă să se pedepsescă colectanții, eă sumele adunate să se confiscă.

Colectele au incurs și incurg din deci de comune.

Românii colectează pentru eroul lor Iancu, magiarii în același timp colectează pentru idolul lor Kossuth, detronatorul dinastiei. Românii în urma agitațiunii prin diaristica magiară se trezesc cu un ucas unic în felul său, dela ministrul de interne Perczel, eă magiarii în draga voia lor adună bani și cer ca: dieta să recunoscă oficios meritele lui Kossuth pentru patrie. Ce parodie!!

Ucasul ministerial în esență e următorul:

Agitatorii români voesc a ridica un monument lui Avram Iancu arangînd colecte publice și secrete, prin ce voesc a agita și amăgi pe românii, cari nu cunosc trecutul. Eternisarea memoriei lui Avram Iancu, carele și-a tradat patria ar fi propagarea celui mai negru fanatism de naționalitate. În consecuență ministrul ordineză șefi

lor oficiilor comitatense ori cercuale „ca să impedeze ori unde în țară, ridicarea unei statue. Colecte nu se pot suferi și dacă s’au întemplat, colectanții să fie trași la răspundere e, eă sumele colectate să se confiscă. Cei ce ar mai fi suprinși ca colectarea să se pedepsescă cu câte 15 zile arest și 100 fl. amendă”. Ucasul credem, că va produce cea mai mare indignațiune la întreg poporul românesc. El e un semn vedit al slăbiciunii guvernului actual, carele crede, a-și lungi viața prin nouă apăsări ale naționalităților, cari apăsări totdeauna sunt binevenite la toate partidele magiare. De altă parte eă la ivelă, că președintele consiliului ministerial, Br. Bánfiy voescă prin omul seu a porcede față de români ca și odinioară la Năsăud. Ministrul Perczel apare precum este: șovinist bine dresat, carele crede, că toate-i sunt permise.

Totul cei-ce au donat pentru monumentul lui Iancu sunt agitatori. Dacă așa ar sta lucrul, atunci aproape toți românii se agită unul pre altul, căci numărul contribuțiilor se sue la deci de mii, sunt din toate comunele. Și încă bine se-și noteze ministrul, că afacerea a luat’o în mână mai vartos, ei înșiși au căutat, ba mai mult ei pretind ca să fie publicați cu numele în diare. Acastă pretensiune spulberă în vînt, că colectele s’ar face în secret, și cum-că românii nu-și cunosc trecutul. Da ’l cunosc, și cunosc mai vartos faptele lui Iancu, carele a trăit numai pentru poporul român, eă nu pentru sine. Cuvîntul „trădător de patrie” cu carele ministrul gratifică pre Iancu, noi credem, că s’ar aplica mai bine celui, ce au trimes pe Dragoș și Hatvani în munți, ca să înșele pre români, celui ce totă viața a conspirat contra lui. Pentru că acum credem, că pandurii ministrului vor interdice ridicarea statuei, va veni însă timpul, când înșiși magiarii se vor rușina de ucasul ministerial, prin carele un întreg popor e insultat. Dacă Iancu și mort inspiră îngrijiri guvernului, atunci trebuie că țara a ajuns la gura prăpas-

tiei. Ministrul ordonă „sequestrarea sumelor colectate”. Și de cîntu? Cel puțin atunci ministrul ar arăta în fapte, că față de români toate sunt iertate. Nu ne mai rămîne neviolat nici dreptul de proprietate. „Cei-ce vor mai colecta vor fi închiși cu 15 zile temniță și amendă 100 fl. v. a.” Prea bine! dar nu observă ministrul, că prin astfel de măsuri împinge un popor la luptă subterană. Ucasul atinge în cel mai susceptibil mod demnitatea poporului român. Un popor trăiesce pre cât timp și aduce aminte de binefăcătorii săi. Românii de pretutindenea vor ști ce e permis și ce nu, prin lege.

Proiectele de lege bisericească în casa magnaților.

Ședințele de Joi, Vineri și Sâmbătă săptămîna trecută ale casei magnaților au îndreptat eșări în deosebi atențiunea întregii țări asupra lor, fiind puse la ordinea zilei a doua oară cele două proiecte de legi bisericești, respinse în casa magnaților în 5 Octobrie a. tr. anume proiectul despre liberul exercițiu religios (cădut în urma respingerii neconfesionalității în discuția specială) și recepțiunea ovreilor.

Proiectele însă nici acum n’au avut o sorte mai bună; neconfesionalitatea, precum și recepțiunea ovreilor au fost respinse și de astădată, cu toate forțările făcute din partea guvernului.

Discuțiunea s’a început Joi, asupra proiectului despre exercițiul liber confesional. La sfîrșitul ședinței s’a făcut votare nominală, dar președintele n’a putut enunța rezultatul, din cauză, că notarii n’au putut constata esact numărul voturilor. Astfel ședința s’a încheiat cu declarația președintelui, că în ședința procesimă va ordina o nouă votare. În urmă constatându-se totuș numărul voturilor, anume pentru proiect 119 și contra tot atâtea, la începutul ședinței de Vineri, președintele decide cu votul său în favorul proiectului și astfel se începe discuțiunea specială.

FOIȚA.

Domnișorei A. Bărsescu *)

Brașov, 3 Martiu 1895.

Bine ai venit din depărtare,
Tu oșpe gingaș, adorat:
Un deu prea bun a Ta cărare
Spre-a noastre plaiuri a îndreptat!

Căci a voit pe o clipită
A vieții neguri să lăsam,
Și n’ale artei sferi senine
Conduși de Tine să planăm.

Născută n’zodii fericite,
Menire mîndră ai primit:
Ca să n’țelegi a lumii taine,
Să farmeci sufletul uimit.

Intocmai cum cufundătorul
Străbate-a mării adîncimi
Și scumpele mărgăritare
Răpescă din întunecimi.

Așa Tu n’o marea ne n’țelăsă
A sufletului omenesc
Străbați condusă de-al Tău geniu,
Și toate se destăinuiesc.
A patimilor largi prăpastii
Tu le cutreieri până n’fund;
Zădarnic monstrii pasiunii
De-a Ta privire se ascund.

Și pe-al iubirii ostrov tainic
Cu drag s’opresce al Tău pas;
Tot ce-i mai sfînt, mai dulce n’lume
Vrăjescă magic al Tău glas.

Și-n calea Ta mult îndrăsnită
O lume întregă Tu răpesci;
C’un gest, c’un tremur, c’o privire
Tu mii de piepturi sguduesci.

O, câte inimi, câte sinuri,
La glasul Tău au palpitat:
Căți ochi, o Hero ne n’trecută,
Cu Tine lacrimi au vîrsat!

De mult acum vestite nîmuri
În drumul Tău cu drag privești
Și ca s’acopere a Ta frunte
Cununii de lauri împletești.

Er’ noi, frați dornici, cu mîndrie
Triumful Tău l’admirăm
Și ori-ce pas pe-a artei cale
Cu ochiu lucios îl urmărim.

S’acum, când între noi Te aduse
Un cîas fericit, mult visat,
Deodat’ pe toți, o nouă Circe,
În robii Tăi ne-ai preschimbat.

În fața geniului falnic
Cu drag genunchii noi plecăm
Și cu stălpări în mîna drăptă
Cîntări de laudă n’tonăm:

„Pășește falnic înaintea
„Menirea-Ți mîndră împlinind,
„Cu glasul Tău, cu a Ta ființă
„O lume n’tregă fericind.

„O, făcă ceral, ca în cale-Ți
„Pe lângă laurii divini,
„Să crească a bucuriei rose
„Șai păcii dalbe frageți crîni!”

Andrieu Bărsescu.

Escelsior

de

Enrico Castelnuovo.

Traducere de Ioan Căndea.

Escelsior era eroicul nume al unui tî-năr literat — Escelsior în sîra acesta a scris mult doritul cuvînt „fine” sub rëndul cel din urmă al novelei lui celei mai nouă. Acum face revisiunea cu mîna tremurătoare, manuscrisul cuprindea 74 foi și trebuia predat dimineața editorului. Ochiul lui alerga preste paginile, cari l’au costat atâtea luni de muncă încordată, atâtea nopți neadorite. La locurile cele mai dramatice se opri. Cu voce tare recita el cutare și cutare frasă și căuta a pătrunde senzațiunea, carea avea să devie asupra cetitorului.

Intr’acea treceau orele; petroleul în lampă scădea, și când terminase cu revisiunea erau deja două ore după meșul nopții. El își luă ochii de pe manuscris, își rîzîmă capul pe mîna, și persista în gînduri mai mult timp. O întristare înfîntă se zugrăvi cu timpul pe fața lui; el se sculă de pe scaun și măsura iritat cu pași mari camera lui.

„Și tu”, strigă el, și privirea lui cădu pe manuscrisul care de pe scriitor, „și tu vei

*) Poesie ocașională, cetită de autor la banche-tul, ce l’au dat românii din Brașov în onorea artei.

La discușiunea specială a luat parte și Escelenția Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul, anume la §. 6 din proiect, în care se ficsăză poziția de drept public a confesiunilor. În proiect confesiunea noastră urmăzează nu ca până acum, îndată după confesiunea rom. cat. ci în urma bisericilor protestante. Escelenția Sa știind, că acesta este contra dezvoltării istorice și ordinii naturale, și apărând vada și demnitatea bisericești noastre, propune ca acest §, respective ordinea părților lui să se modifice astfel:

„Biserica catolică de ritul latin, grec și armén, cea greco-orientală sârbă și cea greco-orientală română, cea evanghelică-reformată, cea evanghelică de confesiunea augustină, precum și cea unitară“ etc. după text.

Acest amandament a fost propus de I. P. Sa și la prima discușiune specială din a. tr. a proiectului, când a și fost primit. Acum, deși Zichy Nándor asemenea îl recomandă spre primire, a fost respins, primindu-se textul proiectului.

La capitolul despre neconfesionalitate s'a dezvoltat o discușiune mai lungă. Contele Emeric Széchenyi a propus, ca referințele acelor, cari nu s'au țin de nici o confesiune receptă, să se reguleze pe calea ordinațiunilor. Față de acesta a făcut o contra propunere contele Eszterházy Miklós Moricz, ca întreg capitolul despre neconfesionalitate să se delature, „ca să nu se ridice la valoare de lege, că neconfesionalitatea are basă legală în acesta țară“.

Făcându-se votarea s'a primit, propunerea din urmă cu o majoritate de 8 voturi (pentru 126, contra 118) și astfel capitolul despre neconfesionalitate a fost respins.

În ședința de sâmbătă s'a continuat desbaterea specială și în urmă proiectul a fost primit, afară de neconfesionalitate, cu o majoritate de 15 voturi.

Imediat după acesta a urmat proiectul despre recepțiunea ovreilor, care a fost respins în general cu 6 voturi (pentru 111, contra 117) între vorbirile contra acestui proiect a fost aspră față de ovrei cu deosebire vorbirea contelui Csaky-Palavicini.

Astfel deci și acum proiectele au avut soarta din anul trecut; poate însă se mai fie aduse de nou în casa de sus. Ca încheiere observăm, că înalții nostri prelați au fost toți de față la ședințele aceste, votând, să înțelege, contra proiectelor.

Împărți soarta fraților tăi mai bătrâni. Aprobare iluzorie din gura unui amic va însoți pașirea ta în lume, unde articole binevoitoare, foarte probabil pricinuite din partea editorului vor saluta aparența ta; vre-un lector poate și vre-o cetitoare va strânge mulțimind mâna autorului... și apoi... apoi și acestei cărți îi se va păstra o grăpă în reșpozițiile unor biblioteci. Pentru atare scop așadar am scris, studiat, am nutrit plin de iubire focul cel sacru al idealului în peptul meu? Pentru așa ceva mi-am ales falnicul nume Escelsior? Ce bine că speranța mea e mai puțin pretențioasă, decât pseudonimul meu“.

În adevăr! ceva tragic zace în soarta celor mai multe cărți, cari ca umbrele se strecoară pe dinaintea publicului. Să pare ca și când ar suna din interiorul lor vestea sciutoare de moarte a gladiatorilor romani: fi binevenit Caesare, pe tine te salută muritorii! Muritorii! Da acesta este cuvântul. Muritorii! Însă aceste cărți stau mai rău, ca gladiatorii: ele mor, înainte de a se fi luptat. Ele apar pe lume deodată cu germentul morții“.

„O, dacă ar fi sobolii, cari se numesc bibliotecari, dă, dacă ar fi oameni de spirit, — ce epigramă mușcătoare ar putea scrie!

Revista politică.

Clubul partidului independist și 48 ist a ținut în 19 l. c. s'era o conferință, pentru-ca în urma provocării ce primise, să recomande din sinul său un candidat pentru cercul electoral dela Tapolca, devenit vacant — precum am amintit și noi — prin moartea fostului deputat Csigo Pál. Conferința aflând, că candidatura i-s'a oferit lui Kossuth Ferencz, care a și primit-o numai decât, a enunțat, că se alătură și dinsa la această candidatură. — Tot atunci s'a ocupat cu atacarea și clubul partidului liberal, unde scirea despre pașirea ca candidat a lui Kossuth a produs mare agitațiune. O parte a clubului liberal în frunte cu ministrul-president Bánffy, a împărțit părerea, că partidul liberal să nu pună față de Kossuth nici un contra-candidat. Ceea laltă parte însă a fost de altă părere; s'a provocat la importanță, ce i-s'ar atribui în Viena numelui Kossuth. De aceea stăruie, că nu e permis să se compromită bunele sentimente ale partidului prin a lăsa pe fiul lui Kossuth Lajos să ajungă la mandat fără ore-care luptă. După-cum este informat „Magyarország“, părerea din urmă a învins, și astfel Kossuth Ferencz va avea se-și elupte mandatul numai în luptă cu contracandidatul guvernului.

Sașii tineri din Brașov și jur au ținut Vineri s'era o adunare în sala Otelui central din Brașov și s'au constituit într-o „partidă a burgheșilor și a țăranilor din țara Bârsei“. În rezoluțiunea, ce a primit-o adunarea și pe care o publică organul sașilor tineri „Kronstädter Zeitung“, se dăce: Ne alăturăm la organizația politică de aji a poporului săsesc și stăm pe baza programului popular săsesc din 1890, care dorim să se desvölte în direcție națională. Politica noastră trebuie să fie curată națională săsescă. O ast fel de politică însă nu ertă ca deputații sași să facă parte din vr'o partidă magiară. Așteptăm dar dela ei să iasă din partidă guvernului, ceea ce însă nu-i poate impede de a sprijini guvernul în toate întrebările, a căror apărare și înaintare le este prescriasă de programul popular săsesc. Biserica și școala evanghelică-săsescă se le pădim, apărăm ca lumina ochilor, se ne cinstim limba noastră populară (săsescă) și se iubim pe cei de un nēm cu noi. Suntem dușmanii ori-cărei domniri de clică, ori-căror conventicule secrete din mijlocul nostru, căci vedem într-astea un mare pericol pentru buna înțelegere, dintre sași. În genere vom stărui cu toate puterile pentru mora-

Ei primesc și înregistrează copii mamelor. Ar trebui să se creeze o nouă rubrică, aceea a născuților fără vreme, sau cari se nasc morți, cum e cazul la matricula stărei civile. Ce ironie amară pentru o carte legată frumos cu gust și gravată luscios cu aur, cu hârtie bună, elegant tipărită, cu un format admirabil cu o titlă gustosă, care poartă poate datul anului viitor și care acum se află între cărțile rose de soboli, din reolul trecut și trebuie să-și dică: „Eu abia sunt de un an — de o lună — de o zi și sunt mortă și îngropată, pe când cele de sute de ani lângă mine sunt feciore de o trumseță înfloritoare, și sunt imortale“.

„Sunt așa dar și între cărți nemuritoare, sunt alese, curi trec din generațiune în generațiune, cu o față divină, lucind în lumina olympică, amici, mângăitori pentru generațiuni trecute, și pentru toate, cari au să urmeze?“

„Ce întrebare absurdă! Acolo este răspunsul“.

Escelsior să opri pe loc, și privi la biblioteca lui. El deosebia într-o mulțime a celorlalte cărți cele 20 sau 30 tomuri, în cari înșuși bucuras cetia și resfoia adeseori.

(Va urma).

vrile, limba, biserica, școala și pentru întărirea economică a burgheșiei și a țăranimei săsesci.

Scim, că nu cu mult înainte acea parte a sașilor din țara Bârsei, cari încuviințază politica urmată de deputații sași, s'au despărțit de cei l'alți și s'au constituit într-o „partidă a sașilor cu direcțiune moderată“, hotărînd se-și înființeze o fôie, ce va eși peste câte-va zile sub numele de „Kronstädter Tageblatt“. Ei stau tot pe temeiul programului săsesc dela 1890 dar cred, că se pot susține numai mergînd cu guvernul și cu partidă lui.

Fôia oficială a „partidei populare“ catolice „Fejérmegyei Napló“ aduce următoarea scire: „Din isvor guvernamental foarte bine inițiat luăm informațiunea, care nu ne surprinde, că încă în vară, sau cel mai târziu la toamnă vor fi alegeri nouă de deputați. După scirea isvorului nostru, guvernul-Bánffy nu va mai ajunge nouele alegeri, căci va fi silit se-și dea mai înainte demisia. Scirea aceasta a noastră o întărește și un comunicat, ce l'am primit ieri dela Viena, din isvor, care stă foarte aproape de cercurile înalte ale Curții.“

„Aldeutsche Zeitung“ și „Burschenschaftliche Blätter“ ocupându-se cu proiectatul congres al studenților magiari, se pronunță în defavorul magiarilor. — Din acest incident, studenții magiari fac în „Pester Lloyd“ următoarea rectificare la adresa numitelor diare: 1. „Pest“ nu există, ci orașul Budapesta; 2. Nu numirea Magyarén, ci Ungarn este cea corectă; 3. Politica de naționalitate va fi schisă din congresul studențesc magiar.

Evenimentele petrecute cu ocaziunea alegerii dela Neutra și discutate deja și în ședințele casei magnaților preocupă încă atât publicul cât și presa magiară, care unisono condamnă abuzurile s'evârșite de organele guvernului. Astfel „Budapesti Hirlap“ tot din acest incident scrie încă un prim-articol sub titlul „Alkotmány-válság“, în care, între altele, dăce următoarele: „Ceea-ce s'a întemplat la Neutra trebuie espiat, pentru-că prin această alegere numai acea ordine de drept nu poate fi vătămă, a cărei basă nu este moralitatea, ci imoralitatea“.

Despre efectele războiului japo-chinez se scrie din Londra:

Rapôrte sosite din China dau impresiune convingerei, că războiul acum aproape terminat, din punct de vedere cultural va avea asupra Chinei efect colosal de mare. În Peking se ocupă deja de pe acum cu ideea de a perfecționa organizarea și instrucțiunea armatei și de a îmbunătăți raporturile de comunicațiune. Priciep acum și în Peking, că de aci încolo nici China nu se va mai pute isola de civilizațiunea europeană. Decisul factorilor competenți e, ca mai întâiu de toate să traseze căi ferate, apoi treptat celelalte mijloce de civilizare.

Diarele engleze continuă să întreție pe cetitorii lor cu narațiunea crușimelor făptuite de curzi și turci asupra armenilor. Corespondentul unui diar englez, care urmărește comisiunea de anchetă, povestesc orori vrednice de semnalat, dar a căror esactitate naturală, că nu poate fi încă controlată.

Ce este mai oribil în toate aceste constatări, sunt faptele ce se descopere în sarcina oficerilor chiar, pe cari corespondentul citat li acuză nu numai ca autori morali și intelectuali ai măcelurilor, dar chiar și ca autori materiali. Se înțelege dar că avînd astfel de comandanți, soldații s'au lăsat instinctelor sângerose inspirate de un fanatism religios dus la esces și au comis acele orori.

Îndată-ce populația arménă, care se retrăsese înspăimîntată prin munți, a auzit de venirea comisiunei de anchetă, a început a eși din ascunzători și să vină cu grămada, ca să implôre sprijin în contra turcilor.

Este interesantă, pentru descoperirea adevărului, declarațiunea unei deputațiuni armene de 14 ômeni, care ca prin minune a scăpat de masacru. Ei confirmă depunerile anterioare făcute până acum comisiunei de anchetă, că toate crușimile au fost făptuite nu numai de curzi, cum s'a susținut de autoritățile turcesci, dar chiar și de armata regulată.

Etă o scenă de o aduversă măcelărie omenescă.

Preotul Ohanez și 300 de locuitori, toți armeni, au fost atrași într'un lagăr cu asigurarea, că nu li se va face nici un rău. Acolo însă fură masacrați. Victimele au fost imprăștiate printre rîndurile soldaților, care le împungeau cu baionetele împingîndu-le înapoi într-o grăpă, unde fură înmormîntate, unele încă în viață.

Alți mulți ômeni fură atrași tot în lagăr și măcelăriți.

Nu mai puțin importantă este și istorisirea unui curd, relatată de corespondentul diarului englez. Acesta i-a declarat, că curzii nu comit crușimi cum fac turcii. Ei omoră cu iataganele, sau taie capetele. S'a îngrozit el singur, când a vădit cum soldații turci măcelăreau pe armeni, cu o crușime mai mare ca a fiarelor. O femeie însărcinată a fost așa de crud și de sâlbatec torturată, încât scena nu se poate descrie.

Până acum s'a constatat oficial, că 40 de sate, cuprînd 13,570 de case, 16 biserici și 8 școle au fost reduse în cenușă, er populațiunea, cea mai mare parte ucisă, parte fugărită.

Noutăți.

Personal. După-cum aflăm Escelenția Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul, sosese dela Budapesta aji cu trenul dela 1½ ora din di.

Înmormîntarea tinerului de pie memorie Nicolau Cristea s'a făcut Sâmbătă la 3 ore p. m. participând intelighța română din Sibiu și jur, mult popor și străini. Conductul funebru a fost imponent. Pe sicriu au fost aședate multe corône. În biserica din suburbial iosefin, P. O. D. asessor consist. Zaharia Boiu ținî o predică, care stôrse în continua lacrimi. Mai îndoișitor de inimă a fost momentul, când oratorul înfățișă scena sosirii din temnița din Vaț a părintelui, care și află rece pe fiul seu. La mormînt o ținut vorbire de adio în numele tinerimii dl I. Doleanu Căntările funebre le esecută corul seminarial.

„Despărțimentul I. al Reuniunii inv. rom. gr-or. din districtul Brașovului“ și'a ținut adunarea sa generală Joi, ziua Sf. 40 de martiri, în școala cea nouă din Cernatul Săcelelor. După cum ni-se comunică, acesta adunare a fost foarte bine cercetată și s'au pertractat o mulțime de cesțiuni scolastice de o deosebită importanță pentru școala și pentru promovarea învățămîntului.

Un nou proces de presă în contra „Dreptății“. Cetim în „Dreptatea“: Foile locale aduc scirea, că diarului nostru „Dreptatea“ i se intentază un nou proces de presă pentru prim-articolul din nrul de alături (56) „Monument lui Iancu“, în care procurorul regese din loc a constatat delicul de agitațiune în contra naționalității. — Dl Dr. Branice, prim-redactorul nostru, nici n'a pășit încă pragul temniței și deja e și încărcat cu un nou proces.

Legea poliției de câmp, care a provocat în multe locuri neliniște și nemulțămiri a revoltat și pe țăranii de pe Câmpie. Precum se anunță, țăranii, neputînd suporta spesele mari pentru simbria „poliștilor“ s'au opus, er organele administra-

tive totuși voiesc să o ducă în deplinire prin amenințări și prin forță brachială.

Academia Română. În ședințele din săptămâna primă, Academia s'a ocupat mai cu seamă de lucrări privitoare la regularea fondurilor sale, precum și la primirea unor moșteniri nouă.

Afară de aceste, s'a cetit raportul comisiunii însărcinate cu împărțirea cărților didactice din fondul Ioan Fătu și s'a aprobat procedura comisiunii.

Dl C. Erbicean, membru corespondent a trimis Academiei mai multe exemplare din publicațiunile sale „Procanonul lui Petru Maior” (București 1894) și „Religiunea în luptele Românilor” (București, 1895).

Dl A. Papadopol-Calimach prezintă spre a se publica în Anale un memoriu intitulat „Sofia Paleolog, nepoata împăratului Constantin XII Paleolog și Domnița Elena, fiica Domnului Moldoviei Ștefan cel mare, 1472—1509” și s'a recomandat secțiunii istorice.

S'a decis să se țină ședințe solemne Vineri la 17/29 Martiu, pentru cetirea discursului de recepțiune al dlui A. D. Xenopol cu răspunsul dlui D. A. Sturdza și la 24 Martiu (5 Aprilie) pentru cetirea discursului de recepțiune al dlui Dr. V. Babeș cu răspunsul dlui N. Kretzulescu.

Dl D. Sturdza prezintă ca dar din partea dlui Grigore Man facsimilele unui chirosof dela Radu Leon vodă din 1666, Februarie 8.

Dl Hașdău a anunțat, că va ceti într-o ședință publică viitoare o lucrare despre adevărata patrie a strămoșilor lui Ronsard.

Dl N. Ionescu a dat cetire comunicării sale asupra scrierii d-lui I. C. Georgian: „O pagină din viața Marelui Ștefan.”

S'a primit dela părintele V. Mangra din Arad în dar trei volume manuscrise românești dela începutul secolului XVIII și cinci volume tipărite.

S'a discutat propunerea, ca termenul pentru prezentarea cărților la concurs, în loc de 31 Decembrie să fie 31 Octombrie, ca astfel membrii comisiunii să aibă mai mult timp de studiat. Propunerea s'a aprobat cu unanimitate.

Sâmbătă s'a ținut ședință festivă, în care s'a decis suprimarea lui *u mut*.

Congresul bisericesc sârbesc și guvernul. După cum află „Pester Lloyd”, întrunirea congresului bisericesc sârbesc convocat deja la Carloviț prin patriarhul Brancovici, — a fost interzisă din partea guvernului. Din cauza aceasta domnesc între sârbi o mare nemulțumire și indignațiune. — Comisiunea congresului sârbesc se va întruni la Carloviț în 27 Martiu n.

Secta nazarenă între țeranii nostri. O tristă aparițiune, scrie „Dreptatea”, este ivirea acestei secte afurite în mijlocul poporului nostru; și e numai o datorie indispensabilă a preoției și învățătorilor nostri ca să vegheze cu trevie și departe să țină pe popor de infecta boală socială a nazarenismului. În privința aceasta tocmai ni se scrie din Beba-vechie următoarele: Se vede, că această sectă monstruoasă își ia dimensiuni tot mai mari. Din nefericire comuna noastră încă este atacată de această lăcustă nocturnă. Un locuitoriu de aici vagabundând prin țeri străine, în vara anului trecut s'a reintors în comună ca nazaren — deși până aci a dus o viață numai desfrunată, despre ceea-ce avem chiar informații sigure. Ca nazaren în 2/14 și în 3/15 l. c. numitul a fost ceretat de frații săi — după cum se numesc ei între olaltă — și cu câteva zile mai înainte a făcut pregătiri de primire, încunoscând primăria și gendarmeria din loc de spre adunarea plănuită. Preotul localui D. Blaga s'a și întrepus spre a pute împedea această adunare, avisând numai decât — pe cale telefonică — oficiul pretorial, la ce a primit numai decât răspunsul din partea pretorului că: neavând cunoștință despre vre-o rânduială ministerială, nu poate opri adunarea, ha chiar se pot întruni, dacă nu-i spre vătămarea statului, ori spre agitare. Adunarea s'a ținut în presara de 2/14 l. c. până câtră 11 ore noaptea și ziua următoare până la amăzi. Au fost invitați o mulțime de locuitori și au participat atâția, încât, chiar și

în cuină și pe la ferestri stătea îndesuit publicul. De toți au fost 3 nazareni cu cel din loc. Adunarea, respective serviciul cu rugăciuni s'a început cu cap. 6 din test. nou, cetindu-se și din când în când întonându-se câte-o cântare. După cetit s'a apucat cel mai bătrân și a explicat conținutul cetitului și încă cu așa arătare, încât a satisfăcut publicul pe deplin, amintind și aceea, oă: dinșii cu legea lor, așa sunt de rău primiți, vânduți înaintea omenilor stricați din lume, tocmai precum a fost primit Iisus Christos cu învățăturile sale, când și pentru cari a fost omorât de judei. La sfârșitul rugăciunilor a pus respectivul nazaren mai multe întrebări publicului ascultătoriu, dicând, că: decumva dorește cineva să pună vre-o întrebare, este permis, și dănsul le va da deslușiri. Sau dacă cineva dorește să primescă legea lor, se nu se rușineze, ci se spună, că numai această unică lege ducă în împărăția lui Dumnezeu. A mai amintit bătrânul nazaren, cum dănsul a fost om bisericesc și totodată și cântăreț în comuna sa Nădlac, dar cu timpul s'a vădit îndemnat să-și părăsască legea strămoșască și să se facă nazaren. Se vorbește, că unii chiar ar fi primit și pus la inimă cuvintele nazarenului promițându-i, că după un timp de convingere e posibil, că se vor face și ei nazareni. Nu-i lucru de glumit! Aci trebuie energie și tact, pentru-ca poporul nostru să fie scăpat de această grăznică ispitire.

O nouă volnicie. „Dreptatea” scrie: Dela dl Dr. Dobrin, avocat în Lugos am primit următoarea depeșă: Belinț 21 Martiu. Fisolgăbirul Joanovits a comis aqi mari fărâdelegi în Chiseteu. A intrat cu brachiu în biserica românească și a luat un stég sfințit. Pe mine m'a scos cu gendarmi din casa parochului.

Factori postali femei. Ministrul de comerț ungar a făcut în Timișoara o probă pentru de a se convinge despre aptitudinea femeilor în a face servicii, ca factori postali. De trei luni au îndeplinit serviciul de factori postali șase femei, încredințate de-oamnată numai cu împărțirea de diare și tipări-turi. Renovarea acesta s'a dovedit ca practicabilă, și astfel ministrul va aplica femeii ca factori postali și la alte oficii postale din Ungaria.

De ce-s capabili câinii? O scire sosită din Bosnia spune, că în comuna Zvornic de acolo s'a petrecut în zilele trecute o interesantă producțiune cu câinii puși în serviciul armatei, cu ocaziunea revistei, ce a ținut-o generalul Sommer în provincie ocupate asupra acestor animale. A fost un adevărat târg de câni, cari au făcut un examen formal din știința lor. În depărțări de 2—3 ore printre munți câinii duceau și aduceau sciri dela trupele dislocate pe acolo. La gâtul fiecăruia era atârnată câte o traistă de pele cu inscripțiunea: „abgesendet” (trimis, expedit) — când pleca cu vre-o înștiințare sau raport și cu inscripțiune: „abgefertigt” (regulat isprăvit) — când scirea era primită și câinii erau trimiși. E interesant, că câinii acestia își cunosc atât de bine regulamentul de serviciu, încât dacă ajung în tabără, ei țtdeuna se duc la cel mai mare dintre ofițeri și acestuia îi predau posta. Dacă se întâmplă, de greșesc sau se poartă rău și ei vr'o dată atunci sunt duși la raport și pedepsiți întocmai ca și recruții: cu închisoare și cu post. Cei mai apți câni pentru armată sunt recrutați din specia dulăilor sau a cânilor de casă. Un asemenea câne din armată își primește și el „menajia” sa ca și ori-care soldat și el însuși și-o aduce din cuină; plecând cu ea de-adreptul la suboficiul, care-l învață, peno lume nu s'ar atinge de mâncare, până când nu-i permite acesta superiorul său. La ultimul examen, cel mai excelent s'a dovedit cănele „Lord”, împărțit la batalionul 3 din regimentul 25 de infanterie. Insuși generalul l'a laudat în prezența tuturor cânilor și a tuturor ofițerilor, dând drept premiu pentru mai buna lui vîptuire 50 fl., er superiorului lui Lord, unui sergent cu numele Sacal, i-a dăruit o remunerațiune de 25 fl. Numitul general a mai premiat încă pe doi câni: pe Hector și pe Black, dela alte regimente. — După revistă toți câinii au defilat înaintea generalului.

„Viața nouă”

de

Henry Drummond.

(Traducere din limba germană.)

(Urmare.)

Și totuși, dacă Christos ar veni astăzi éráși pe pământ, cei mai puțini dintre noi ar fi atât de fericiti, de-al vedé. Milioane din supușii unei țeri n'au vădut nici când pe regele lor; tot astfel n'ar putea conveni milioane din supușii lui Christos la o con-vorbire cu el, chiar dacă s'ar afla el, pe pământ. Comunicațiunea noastră cu el este ca orice comunicațiune adevărată, o comunitate spirituală. Ori-ce amicitie, ori-ce inbire, omenescă și divină este de natură curat spirituală. Abia după înviere a fost influința lui Christos asupra învățăcelilor săi mai eficace. Cu noi n'am fost nici odată în atingere cu el, nu pôte fi așadară nici o pedecă, pentru a reoglinda ființa lui Hs

Era o copilă tineră, pe care o admirau toți câte o cunoscneau pentru manierele ei de tot drăgălașe. Copila acesta purta un medaillon, dar ea nu permitea nimenui ca să-l deschidă. Numai odată, într'un moment de mare încredere permise ea unei pretine, ca se-i afle secretul. În medaillon se află un bilet micuț, pe care erau scrise cuvintele: „Pe care nu l'am vădut și totuși îl iubesc.” Acesta a fost secretul vieții ei frumoșe. Ea a fost schimbată, a fost prefăcută „în acelaș chip.”

Acosta nu este imitațiune, ci este ceva cu mult mai adânc. Observați bine deosebirea. Deosebirea, atât în procedură cât și în rezultat pôte fi atât de mare, precum este de mare deosebirea dintre o fotografie, produsă prin stilul neînșelător al sôrelui și în tre desemnul unui copil neîndemânatic. Imitațiunea este mecanică, reoglindarea este organică. Cea dintâiu este un lucru al întâmplării, acesta al îndatinării. Într'un cas se apropie omul de D-șeu și cercă a-l imita, în casul celalalt vine D-șeu la om și îi imprimă chipul său. Esistă firesce și o imitare a lui Christos, care constă în aceea, că îi urmăim lui, acesta însă nu este altceva decât a-l reoglinda. Cuvintele lui Pavel cuprind în sine tot ce se înțelege prin: „ai urma lui Hs”, și eschid ori-ce înțeles fals.

„Comunicați în continuu cu Christos:” „stați în continuu în relațiuni cu el, — acesta este înțelesul practic al cuvintelor lui Pavel. Traiți mai mult sub influința lui, decât sub influința altuia. Dece minute, care le petreceți pe di în comunitate cu el, chiar două minute, stând așa față în față cu inima la inimă, îi vor da di-lei vóstre întregi alt caracter. Fiescare om are în internul său un impuls, un indemn, fie acesta Christos. Fiesce care faptă are un ton fundamental, lăsați ca Christos să dea acest ton. Ieri ai primit o epistolă, care te a supărat mult. Te ai pus la masă și ai scris un răspuns, care mai pârliă hărtia. Ai adunat la un loc expresiunile cele mai vătămătoare, care ți-au stat la dispoziție, și epistola ai pus-o pe postă fără ca să așteți cel mai mic semn de compătimire pentru primitor. A fost o epistolă nemilăsoasă, și tu ai scris-o, fiind-că viața ta era acordată pe un ton fals. Tu ai început ziua cu o oglindă, care atârna întors. Veți, că mâne cu reversatul dorilor se atârne cum se cuvine, întorsă spre el, (Hs) și atunci ea va arăta chiar și dușmanului tău, o față amicală. Ori ce ai face, vei afla, că un lucru nu-l poți face, nu poți scrie asemenea epistolă. Emoțiunea cea dintâi va fi pôte aceeași, tu judeci pôte tocmai așa, ca și ieri, dar cuvintele cele aspre nu îți es din condeiu, și te ridici dela masă de scris ca unul, care nu și-a răsunat, și din cauza acesta ca unul, care a devenit mai bun, fiind că este mai asemenea lui Christos.

(Va urma.)

Anunț literar.

(Memorii din 1848/49, de Vasile Moldovan.)

Referitor la aparițiunea în volum a memoriilor lui V. Moldovan, cari s'au publicat în foia „Gazetei Transilvaniei” și pe cari le recomandăm cu toată caldura publicului nostru, aflăm în „Gazeta” următorul anunț, pe care îl reproducem cu plăcere:

În cursul săptămănei viitoare va apăre, sub titlul „Memorii din 1848/49”, o broșură care cuprinde memoriile regretatului Vasile Moldovan, fost prefect de Legiune în 1848/49, vice-comite și președinte de sedria orfanală, răposat în Ianuarie a. c.

Memoriile lui Vasile Moldovan dau o viață icônă a luptelor eroice, ce le-a purtat poporul român din Transilvania pentru frângerea cătușilor iobăgiei seculare și pentru libertatea sa națională. Ele cuprind date și descoperiri de netăgăduită valoare istorică prezentându-ne cu multă fidelitate modul de gândire, tendințele curat naționale și mărețele principii pentru cari conducătorii mișcării române dela 1848/49, împreună cu poporul, au combătut vitejește în favoarea sfinte cauze a nămului românesc.

Intrégă materia Memoriilor este împărțită în următoarele 24 capitole: 1. Pregătiri pentru adunare dela Dumineca Tomei din Blaș. 2. Pregătiri de pornire. 3. Despărțirea. 4. Statariul. 5. Vedenia. 6. Deportarea lui Florian Micășiu la Tergul Mureșului. 7. Stafeta. 8. La adunarea din 3/15 Maiu. 9. După adunarea din 3/15 Maiu. 10. 2 Septembrie 1848 — Recrutarea pentru regimente unguresci. 11. Peste Mureș. 12. Reîntorcerea acasă. 13. Trecerea Mureșului acasă. 14. Fuga la Blașiu — Adunarea din 16 Septembrie. 15. Începutul ostilităților. 16. Adunarea sâcuiilor la Agyagfalău. 17. Refugiarea mea la Urban. — Luptele dela St. Ioana și Răghin. 18. Din Novembre 1848 până la refugiarea în Munții apuseni în Martiu 1849. 19. În Munții apuseni. 20. Dragoș la Mihaileni. 21. Dragoș reîntorce éráși în munți. 22. Năvălirea lui Hatvani în Abrud. Mai mulți prefecți români omorâți. Vărsări de sânge. Dragoș omorât. Românii înving. Hatvani fuge. Mórtea lui Buténu. 23. Luptele cu Kemény Farkas. 24. Câteva reflecțiuni asupra celor ce au mai urmat. — Încheiere.

Autorul desvóltă această bogată materie cu mult interes, cu multă cunoștință de cauză și cu rară fidelitate. Limbajul este verde românesc, de loc nu e greoiu, ba dimpotrivă mai mult poporal fiind, el curge ca un izvor limpede, așa încât pôte să-l înțelégă și cel din urmă sciutor de carte.

C'un cuvânt, cei ce nu cunosc istoria revoluțiunii din 1848/49, cei, cari doresc și pe cari îi interesează de a cunoșce și de-a aprecia după cuviință greul și amarul, torturile și suferințele estreme la cari au fost espuși părinții și moșii nostri, în marele răsoi civil din acești ani epocali, n'au decât să-și procure și cetescă Memoriile lui Vasile Moldovan, și vor avé înaintea lor o icônă fidelă despre un șir de fapte mari și glorioșe, espuse într'un mod, care te lăntuesce și care-ți procură pe lângă cunoștințe frumoșe și o lectură fôrte plăcută și neobosită.

Broșura în format 8°, cuprinde 11 côle de tipar compres și curat, pe hârtie fină și durabilă, având 170 pagine și o prefață. Forma esterióră elegantă și atrăgătoare.

Scopul editorului și proprietarului Memoriilor fiind curat numai lățirea lor în tóte păturile societății române, neremnoind prin urmare la câștig material, a stabilit prețul unui exemplar broșat:

Pentru Austro-Ungaria cu: 50 cr. sau 1 corónă; plus 5 cr. porto postal.

Pentru România și străinătate: 1 franc 50 bani.

Credem, că suma acesta bagatelă, ca preț, pentru o publicație de valoare, va înlesni răspândirea în cercuri cât mai largi a broșurei, asupra căreia atragem mai ales atențiunea cărturarilor nostri dela sate și a tinerimei în special.

Broșura se pôte procura la adresa: Traian H. Pop, publicist, Brașov (Brassó), redacțiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Bibliografie.

A apărut: Nr. 7 al fôiei literare beletristice pentru familie „Rândunica”, cu următorul sumar:

„Ana”, de Marg. Moldovan. — „Țeran român”, de Antoniu Popp. — „Judele Zăbun”, de I. E. Prodan. — „Dela sate”, de V. B. Muntenescu. — „George Dandin”, sau bărbatul îngelat (trad.) de Iosif Schiopul. — „Copilă, tu ce crești?”, de Alecsandru. — „Rămurele”: „Schite și portrete”, de Ilarie Chendi. — „De ce brósca nu putreșește”, de Gr. Sima alui Ion. — Feliurite. * * *

A apărut Nr. 5 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra” tipărită în trei culori cu cerneluri de lucs, având următorul sumar:

„Ceas rău”, de Ioan Slavici. — „Nainte Vêslas” (Fresco-rime), de I. Boniface Hétrate. — „Dușmanitu-ne-am”, (poesie) de George Murnu. — „Hipnotismul”, de Sc. A. Stăncescu. — „Invoiala pictorului”, de W. Thacheray (trad. de H.). — „Stéua României”, (poesie) de T. Duțu. — „Pescarii” de St. Basarabean. — „Prăvălia pisicii”, după Balzac. — „Svône din popor”, de Dum. Stăncescu. — „Mi-

lius”, (poveste) de V. Brebiceanu. — „Fel de fel” * * *

Ilustrațiile:

Din frumsețile orientului. — Dante întelnește pe Matilda. — Carmen. — O întrebare! — Biserica din Streiu. — Plimblarea cu bunicul. — Mode, etc.

A apărut: „Higienea copilului” dela nascere până la al 7-lea an al etății, de Simeon Stoica, medic cercual în Rodna-vechiă. Scriere pentru popor, premiată de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”. Sibiu tiparul tipografiei archidieceesane, 1895.

— „România Musicală”, revistă musicală-teatrală-literară fondată la anul 1890. Din această fôie, care se ocupă în special cu cestinnile și progresele musicale, a apărut Nr. 5 a. c. cu următorul sumar:

„Santiago Riera”, (cu portret) de I. Dem. — „Concertele populare”, de V. G. Elvir. — „Montreux”, (coresp.) — „Concertul Ondricek”, de C. M. Cordonean. — „Primul concert simfonic”, de C. M. Cordonean. — „Cronica teatrală”, de V. Gr. Elvir. — „Prima reprezentațiune a Luciei”, de Lammermoor, la teatrul San Carlo din Neapole (fine) de E. Critzman. —

„Opera română”, de V. Gr. Elvir. — „Mersul muzicii peste Carpați”. — „Al doilea concert simfonic”, de C. M. Cordonean. — Pentru dl Stăfănescu. — Una alta, nostimade, bibliografie etc.

„România Musicală”, care ține în evidență și mersul muzicii noastre din Ardel și Ungaria, apare în București de două ori pe lună. Abonamentul în țară și în părțile locuite de români pe an 12 lei, pe șase luni 7 lei. Pentru preoți, învățători, subșefi de muzici militare, sergenți, caporali și soldați muzicanți, cum și elevilor de pe la conservatorii, cari n’au terminat cursurile, pe an 8 lei sau 3 fl. 50 cr.

— „Lumina” Organ eclesiastico-didactic, social și literar, nr. 5 are următorul sumariu:

„Necesitatea predicării în biserică în timpul prezentei”, de Prof. Dr. Elefterescu. — „Predică populară” — despre mărturisire, — de Pr. G. Bodnariu. — „Ideia religiunii la diferitele popore”, (urmare și fine) de I. Țiol dan — „Despre căsătoria”, plăcerile și suferințele vieții familiare, (fine) de Prof. Dr. Elefterescu. — Cronică. — Concurs. — Foița: „Conceptul culturii”, de D. Voniga.

Nr. 214 Prot.

[41] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia de clasa a III-a din Purcăreni, protopresbiteratul Brașovului, pe lângă neputinciosul paroch Ioan Bogdan, pe basa incuviințării Prea Veneratului Consistor Achidieceesan dto 9 Decembre 1894 Nro. 8223 B. se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele înpreunate cu acest post de capelan sunt jumătate din toate venitele parochiale computate și statorite cu suma de 421 fl 60 cr. adică 210 fl. 80 cr. anual.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan vor avea a așterne concursurile lor instruite în sensul legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Despre starea parochiei concurenții își pot lua informațiuni sau de la Oficiul protopresbiteral sau dela cel parochial din Purcăreni.

Brașov 20 Februarie 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1894.

Budapesta Predeal									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	2.50	6.—	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50
11.24	4.07	6.23	9.05	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46
1.35	5.46	9.29	11.33	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	—	1.50	Oradea-mare	↑	—	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	12.05	2.24	Oradea-mare	↓	—	2.18	10.44	8.38
4.39	7.43	1.02	3.03	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47
5.45	—	2.50	4.07	Bratca	↑	—	—	9.10	—
6.34	9.07	3.54	4.53	Cincia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	4.53	5.32	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39
8.05	—	6.13	6.24	Ghirbău	↑	2.55	—	6.53	—
8.32	10.37	7.03	6.59	Cluș.	↑	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49	11.10	—	8.40	Apahida	↑	—	10.45	5.45	4.48
9.06	11.32	—	9.08	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23
10.08	12.50	—	10.40	Cucerdea	↑	—	9.23	3.53	3.—
10.37	1.25	—	11.25	Ujóra	↑	—	8.53	3.06	2.20
10.59	1.43	—	11.54	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.48	2.—
11.07	1.52	—	12.04	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51
11.31	2.18	—	12.34	Teiuș.	↑	—	8.23	2.11	1.23
11.43	2.40	—	1.—	Teiuș.	↓	—	8.06	1.45	12.54
12.25	—	—	1.40	Crăciunel	↑	—	7.59	1.10	—
12.50	—	—	2.17	Blaș	↑	—	—	12.39	—
1.04	—	—	2.35	Micăsasa	↑	—	7.30	12.24	—
1.35	—	—	3.14	Copșa-mică	↑	—	—	11.48	—
1.50	—	—	3.34	Mediaș	↑	—	6.56	11.29	—
2.13	—	—	3.49	Elisabetopole	↑	—	6.54	11.14	—
2.32	—	—	4.11	Sighișoara	↑	—	6.41	10.55	—
3.04	—	—	4.48	Hașfalău	↑	—	6.20	10.21	—
3.39	—	—	5.27	Homorod	↑	—	5.53	9.42	—
4.01	—	—	6.10	Agostonfalva	↑	—	5.33	9.13	—
5.26	—	—	7.50	Apaja	↑	—	4.27	7.45	—
6.08	—	—	8.30	Feldioara	↑	—	3.53	7.01	—
6.40	—	—	9.03	Brașov	↑	—	3.37	6.35	—
7.16	—	—	9.38	Timiș	↑	—	3.16	5.58	—
8.—	—	—	10.25	Predeal	↑	—	2.45	5.08	—
—	—	—	—	București	↑	—	7.01	2.18	—
—	—	—	—	—	↑	—	6.—	1.42	—
—	—	—	—	—	↑	—	5.—	1.12	—
—	—	—	—	—	↑	—	7.45	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—	—
—	—	8.05	1.55	Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30	—
3.10	4.24	11.10	4.—	Szolnok	↑	4.18	11.15	2.45	9.30
9.10	8.42	3.55	6.55	Arad	↑	11.30	8.20	9.45	5.13
2.30	—	4.30	7.05	Glogovaț	↑	11.—	8.10	8.55	—
2.44	—	4.42	—	Györök	↑	10.48	—	8.44	—
3.15	—	5.03	—	Pauliș	↑	10.25	—	8.20	—
3.32	—	5.14	—	Radna-Lipova	↑	10.11	—	8.08	—
3.58	—	5.32	7.50	Conop	↑	9.58	7.29	7.56	—
4.30	—	5.56	—	Bérvava	↑	9.25	—	7.24	—
4.50	—	6.12	—	Soborșin	↑	9.09	—	7.07	—
5.40	—	7.—	8.51	Zam	↑	8.21	6.33	6.26	—
—	—	7.28	9.10	Gurasada	↑	7.45	6.07	5.49	—
—	—	7.54	—	Ilia	↑	7.18	—	5.19	—
—	—	8.10	9.34	Branicica	↑	7.08	5.44	5.08	—
—	—	8.28	—	Deva	↑	6.44	—	4.42	—
—	4.47	8.54	10.—	Simeria (Piski)	↑	6.20	5.17	4.18	11.32
—	5.04	9.08	10.11	Orăștia	↑	6.05	5.05	3.59	11.16
—	6.10	10.06	10.37	Șibot	↑	5.09	4.40	3.18	10.37
—	6.39	10.29	—	Vințul de jos	↑	4.44	—	2.56	9.39
—	7.11	10.53	—	Alba-Iulia	↑	4.22	—	2.32	9.12
—	7.28	11.07	11.17	Teiuș	↑	4.04	3.59	2.14	8.53
—	8.13	11.54	11.40	—	↑	3.19	3.36	1.35	8.11

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	Budapesta	↑	6.30	10.20	2.10
6.39	5.25	7.54	4.59	—	Timișoara	↑	9.20	—	8.55
6.47	6.15	8.02	5.52	—	Caransebeș	↑	8.28	7.13	8.49
—	9.33	10.25	9.10	—	Băile Herculane	↑	5.39	4.05	—
11.05	—	12.28	11.47	—	Verciorova	↑	3.02	—	4.35
11.45	—	1.20	1.19	—	București	↑	1.—	—	3.40
10.55	—	11.40	6.25	—	—	↑	11.25	—	7.10

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	2.25	8.10	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.41	2.36	8.31
—	3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	↑	7.03	1.53	7.43
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.50
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05
—	7.25	12.15	7.15	—	—	↑	3.50	8.—	3.22

Simeria (Piski) — Hunedóra									
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
6.15	11.35	4.25	9.43	Simeria	↑	5.25	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.01	Cerna	↑	5.09	10.05	2.54	8.15
7.13	12.20	5.23	10.25	Hunedóra	↑	4.45	9.38	2.30	7.45

Brașov — Chezdi-Oșorheiu									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
4.50	8.50	—	3.10	Brașov	↑	8.19	1.50	—	7.20
5.36	9.33	—	3.43	Prejmer	↑	7.41	1.20	—	6.42
6.49	10.46	—	4.35	Sepși-S.-Georgiu	↑	6.35	12.29	—	5.36
8.33	12.40	—	5.55	Covasna	↑	4.55	11.13	—	3.51
9.19	1.26	—	6.32	Chezd-Oșorheiu	↑	4.—	10.30	—	2.45

Murăș-Ludoș — Bistrița									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
4.—	9.10	—	4.20	Murăș-Ludoș	↑	6.46	7.21	—	—
7.07	1.01	—	—	Țaga-Budatelic	↑	—	4.15	—	—
9.59	4.55	—	—	Bistrița	↑	—	1.16	—	—

Nota: Orelle însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orelle de nopțe.